

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/601/2015
Identifikačné číslo spisu:	1511227082
Dátum vydania rozhodnutia:	26.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1511227082.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Doc. RNDr. T. L., PhD., bývajúceho v X., zastúpeného Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom so sídlom v Bratislave, Rožňavská č. 2, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 2, o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 49 C 365/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. februára 2015 sp. zn. 14 Co 106/2013, 14 Co 135/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 19. októbra 2012 č.k. 49 C 365/2011-70 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že nesprávnym úradným postupom príslušníkov Policajného zboru služobne zaradených na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Bratislava V dňa 7. augusta 2008 v čase po 18.10 hod. na Panónskej ceste v Bratislave v súvislosti s cestnou dopravnou kontrolou jeho manželky boli porušené jeho práva. Zároveň bola zamietnutá žaloba aj v časti, ktorou žiadal žalovanú zaviazat' na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 1 500 € spolu s príslušenstvom. Žalovanej súd náhradu trov konania nepriznal.

2. Okresný súd Bratislava V uznesením z 11. januára 2013 č.k. 49 C 365/2011-91 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 € podľa pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 72/1991 Zb. v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

3. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 17. februára 2015 sp. zn. 14 Co 106/2013, 14 Co 135/2013: a) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, b) uznesenie Okresného súdu Bratislava V z 11. januára 2013 č.k. 49 C 365/2011-91 potvrdil. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil tým, že súd prvej inštancie vykonal

dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O.s.p. a svoje rozhodnutie aj presvedčivo odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd sa stotožnil aj so správnym právnym záverom o nedôvodnosti uplatneného nároku predovšetkým pre nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.

4. Proti výroku rozsudku krajského súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie podal žalobca dovolanie z dôvodu, že rozhodnutie je postihnuté vadami takej intenzity, že ich dôsledkom je porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čo má za následok vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. zakladajúcu prípustnosť dovolania. Namietal, že súdy rozhodli v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, nereagovali na jeho zásadné odvolacie argumenty a vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotili, vychádzajúc z nesprávneho právneho posúdenia ich obsahu, dôsledkov a záväznosti. Pokiaľ súd považoval za verejné listiny závery interných kontrolných postupov Policajného zboru (ďalej len „PZ“), ktoré neskončovali spáchanie disciplinárneho previnenia zo strany príslušníkov PZ, ide o mylné chápanie dokaznej povahy verejnej listiny, ktorá zakladá iba vyvrátiteľnú skutkovú domnienku, nie je však pre súd záväzná v otázke právneho posúdenia skutočností uvádzaných vo verejnej listine. Súd tiež neuviedol, ktoré zo skutkových záverov v nich obsiahnuté považoval za rozhodujúce a ako sa vyporiadal s nesúladom medzi uznesením vyšetrovateľa Sekcie kontroly a inšpekčnej služby, v ktorom sa konštatuje nezákonnosť postupu príslušníkov PZ a internými kontrolnými zisteniami PZ, ktoré označujú postup príslušníkov za zákonný. Súd tiež nezohľadnil, že záver internej kontroly je, že za spáchanie disciplinárneho previnenia nepodarilo príslušníkom PZ preukázať a nie že nekonali v rozpore so zákonom, pričom ide o záver právny, ktorý si súd mohol a mal posúdiť samostatne. Odôvodnenie rozhodnutia je preto v tejto časti nedostatočné a nelogické. Žalobca ďalej súdom vytýkal, že nevzali do úvahy, že kontrolné orgány sa ani vec nepokúšali riadne prešetriť, keďže žiadne dôkazy nevykonali, iba vypočuli podozrivých príslušníkov, nevypočuli žalobcu, jeho manželku, právneho zástupcu žalobcu, ani ostatných príslušníkov PZ prítomných na mieste, v dôsledku čoho vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Nesprávny je aj záver súdu, že žalobcovi sa nepodarilo preukázať nepravdivosť skutočností uvádzaných vo verejných listinách, ktorý ignoruje listinné dôkazy zaradené v pripojených spisoch PZ, v ktorých sa nachádzajú prepisy zvukových záznamov o telefonátoch na tiesňovú linku, ich obsah a časové súvislosti. Aj v tejto časti súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, keď sa nevyporiadal so všetkými písomnosťami, ktoré boli súčasťou pripojených spisov PZ. Z uvedených dôvodov žiadal rozsudok krajského súdu v napadnutej časti „zrušiť“.

5. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie ako neprípustné odmietnuť alebo ako nedôvodné zamietnuť. Súdy pri prejednaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a žalobcovi týmto postupom neznemožnili uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov. Nedôvodné sú aj námietky žalobcu ohľadom nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozsudku v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.

6. Dovolanie bolo podané 2 . júla 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, uskutočnení dovolacieho prieskumu a vydání (pre dovolateľa) priaznivého rozhodnutia.

8.1. Dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)], vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

8.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

9. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 8.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

10. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. V danom prípade z obsahu dovolania je zrejmé, že je ním napadnutý rozsudok; dovolanie ale nesmeruje proti rozsudku so znakmi rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné podľa § 238 O.s.p.

11. Žalobca tvrdí, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

12. Za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania nebolo možné považovať nesprávne právne posúdenie veci, nedostatočne zistený skutkový stav, nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré nedostatky žalobca považuje za vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

13. K záveru, že nesprávne právne posúdenie nie je vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. najvyšší súd dospel už dávnejšie vo viacerých rozhodnutiach - viď najmä R 54/2012, ako aj rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014.

14. Obdobne za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nepovažovala rozhodovacia prax najvyššieho súdu ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových

okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012. Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

15. Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nebola spôsobilá založiť žalobcom namietané nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 111/1998). Na tom zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/2016; obsah spisu nedáva žiadny dôvod pre uplatnenie druhej vety tohto stanoviska - v dovolaní napadnutom rozhodnutí sú zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody a jeho postup bol v súlade s § 219 ods. 2 O.s.p.

15.1. Ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 O.s.p. (resp. § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“.

15.2. Najvyšší súd už v minulosti dospel k záveru, že pokiaľ je niektoré rozhodnutie (prípadne) nepreskúmateľné, neznemožňuje sa tým účastníkovi konania uskutočňovať jemu patriace procesné oprávnenia, nezostáva „procesne bezbranný“ (viď napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 1367/2015) a má plne zachované právo namietat ním tvrdenú nesprávnosť v procesne prípustnom opravnom prostriedku (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 89/2011, 3 Cdo 145/2012, 3 Cdo 158/2012, 3 Cdo 648/2015 a 1 ECdo 10/2014).

16. K vyššie uvedenému treba pripomenúť konštatovanie ústavného súdu, že „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

17. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo účinok sledovaný dovolaním (možnosť uskutočniť meritórny dovolací prieskum), ktorý by zostal zachovaný aj po tomto dni (§ 470 ods. 2 CSP). Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

18. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.